

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se

Remissyttrande – Bättre tillsammans – Förslag till en uppdaterad nationell cancerstrategi (S2024/02100)

Sammanfattning

Region Kronoberg har av Socialdepartementet beretts tillfälle att avge yttrande över ovanstående remiss.

Region Kronoberg ställer sig bakom remissen i stort och uppskattar betoningen på likvärdig vård över hela landet. Region Kronoberg lämnar nedan ett antal synpunkter på innehållet.

Synpunkter

Precisionsmedicin

Kravet på molekylärpatologiska analyser ökar med utvecklingen av målriktade behandlingar. Detta medför ökade kostnader samt längre svarstider. Promemorian betonar vikten av att regionerna säkerställer kompetensförsörjning och kompetensutveckling inom precisionsmedicin, särskilt inom molekylärpatologi. Region Kronoberg vill påtala att innan precisionsmedicin kan införas i kliniska rutiner behövs åtgärder för att validera molekylärbiologiska analyser, säkra analyskapacitet samt möjliggöra patientnytta.

Etik

Region Kronoberg noterar att promemorian helt saknar etisk analys, vilket är beklagligt och Region Kronoberg hoppas att komplettering med etisk analys kommer att ske.

Utiifrån det etiska perspektivet saknas resonemang kring att man ibland – antingen för patientens skull eller för samhällsekonomin skull – bör avstå från vidare utredning eller måttligt livsförlängande behandling.

Cancersjukdomar utgör en betydande del av sjukvårdens totala uppdrag och är sedan länge ett högt prioriterat område – vilket promemorian också nämner. Cancersjukdomar behöver ändå hanteras inom de strukturer som finns för jämlika horisontella prioriteringar mot andra sjukdomar, och de undanträngningseffekter som kan uppkomma av strategins prioriteringar behöver synliggöras och hanteras.

Promemorian betonar att vården ska vara personcentrerad vilket Region Kronoberg ser positivt på. Däremot upplever Region Kronoberg att för lite vikt läggs vid betydelsen av att personal utbildas avseende samtalsmetodik, vilket krävs för att framgångsrikt åstadkomma personcentrerad vård.

Övriga synpunkter

I promemorian prognosticeras en fortsatt ökning av diagnostiserade cancersjukdomar. Region Kronoberg efterlyser en diskussion om riskerna för överdiagnostik med osäker egentlig nytta för patienterna. Förmodade fördelar med tidig upptäckt behöver valideras med för patienten relevanta mått på livskvalitet. Förstadier till cancer utvecklas inte alltid till cancer, och leder ännu mer sällan till symtomgivande sjukdom och därmed för patienten relevant diagnos.

Promemorian påtalar att det är angeläget med strukturerad uppföljning av cancervården, vilket Region Kronoberg ställer sig bakom. Region Kronoberg vill dock poängtera att manuellt förda kvalitetsregister inte är en genomförbar väg på grund av dess höga arbetsåtgång och därmed bristande täckning. De förslag som läggs som övergångsrutiner bör tonas ner till förmån för arbetet med utökad automatisk datainsamling, exempelvis till Patientregistret och Läkemedelsregistret hos Socialstyrelsen.

De framtida utvecklingsprojekt för introduktion och prissättning av nya läkemedel som föreslås i remissen är till stor del redan existerande i trepartsrelationerna mellan läkemedelsindustrin, TLV och regionerna/NT-rådet. Befintliga strukturer bör ligga till grund för framtida utveckling. Region Kronoberg anser att det vore olyckligt om en parallell struktur byggs upp för cancerläkemedel bredvid strukturerna för läkemedel vid andra sjukdomstillstånd. Samma metoder för värdering av effekt och hälsoekonomi bör användas oavsett sjukdomstillstånd.

I kapitlet om palliativ vård krävs ett tydliggörande avseende skillnaden mellan allmän och specialiserad palliativ vård.

Region Kronoberg är positiv till utvidgade men förenklade SVF.

Region Kronoberg tycker att förslaget att flytta ansvaret för SVF från SKR till Socialstyrelsen är bra.

När det gäller strålbehandling saknas skrivning om kompetensförsörjning vad gäller specialistsjuksköterskor och utbildning till specialistsjuksköterska inom strålbehandling.

SVF föreslås omfatta patienter med återfall i cancer vilket i grunden är en positiv skillnad. Region Kronoberg vill dock poängtera att en sådan förändring kan påverka ledtiderna för hela patientgruppen.

Region Kronoberg anser att en långsiktig cancerstrategi borde inkludera långsiktig ekonomisk ersättning till regionerna i syfte att förbättra vården istället för prestationsbaserade ersättningar som föreslås i promemorian.

Region Kronoberg anser att primärvårdens roll behöver förtydligas i strategin avseende primärvårdens roll i vård av personer med cancerdiagnos.

Barnrättsperspektiv

Barnperspektiv beaktas genomgående i remissunderlaget, och olika konsekvenser som berör barn påtalas. En formell bedömning av barnets bästa enligt lagkravet i artikel 3 i barnkonventionen saknas dock, likaså information om barns åsikter har bidragit till innehållet i den uppdaterade nationella cancerstrategin.

Ewa Ekman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ida Eriksson (M)
Hälso- och
sjukvårdsnämndens
ordförande